

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-4-341
Karar Sayısı : **12-24/676-196**
Karar Tarihi : 03.05.2012

(Önaraştırma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ,
İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖR : Çiğdem TUNÇEL, Zeynep ŞENGÖREN

C. BAŞVURAN : Cenk ATAKAN
Route Nationale 24, Villa No 05 Pins Maritime Alger CEZAYİR

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Türk Hava Yolları A.O.
Atatürk Havalimanı 34149 Yeşilköy/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Türk Hava Yolları A.O.'nun Türkiye-Cezayir hattında aşırı fiyat uyguladığı iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda, Türk Hava Yolları A.O. (THY)'nin Türkiye-Cezayir hattındaki fiyat politikasının, uçuş mesafesi çok daha kısa olan Türkiye-Amerika hattına benzer olduğu, THY'nin en karlı hattının Türkiye-Cezayir hattı olduğu iddia edilmiş ve THY'nin tekelcilik yaparak haksız kazanç sağladığı ileri sürülmüştür.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 26.10.2011 tarih ve 7421 sayılı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 23.12.2011 tarih ve 2011-4-341/İİ-11-377.SB sayılı İlk İnceleme Raporu görüşülerek önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 24.04.2012 tarih ve 2011-4-341/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; THY'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'u ihlal eder nitelikte uygulamalarda bulunduğu yönünde bir bulguya ulaşılmadığından, anılan teşebbüs hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ve şikâyetin reddedilmesinin uygun olacağı görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

- (5) Dosya konusu dikkate alınarak ilgili ürün pazarı, "havayolu ile tarifeli yolcu taşımacılığı hizmetleri pazarı", ilgili coğrafi pazar ise "Türkiye-Cezayir hattı" olarak belirlenmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

I.2.1. Hakim Durum Değerlendirmesi

- (6) Dosya mevcudu bilgilere göre, ilgili pazarda iki teşebbüs faaliyet göstermekte olup, THY hem sadece gidiş ve sadece dönüş hatlarında hem de hattın tamamında taşınan yolcu

12-24/676-196

sayısı bakımından %(.....)'leri bulan ve hatta bazı yıllar bu oranı aşan bir pazar payına sahiptir. 2011 yılında bu hatta taşınan yolcuların %(.....) THY taşırken kalan %(.....) Cezayir Havayolları (CHY) tarafından taşınmıştır.

- (7) Pazar paylarından başka, THY'nin dikey entegre yapısı, geniş bir uçuş ağı ve ciddi bir kapasitesi söz konusudur. THY'nin filosunda 173 adet yolcu uçağı bulunurken CHY'nin yolcu uçağı sayısı 42'dir. Ayrıca, sık uçan yolcu programı (FFP) olan Miles and Miles üyeliği sistemi, İstanbul Atatürk Havalimanı'nı uçuşlarını organize ettiği bir havalimanı (hub) olarak kullanma imkanı, Star Alliance üyesi olması ve marka imajı THY'ye rakipleri ile kıyaslandığında önemli bir üstünlük sağlamaktadır. Bu durum THY'ye faaliyet gösterdiği bu hatta önemli bir güç kazandırmakta, rakibiyle kıyaslandığında pazarı daha fazla kontrol etme hakkını vermektedir. (.....TİCARİ SIR))
- (8) Tüm bu açıklamalar çerçevesinde THY'nin, ilgili pazar olan Türkiye ile Cezayir arasında havayolu ile yolcu taşımacılığı hizmetleri pazarında hâkim durumda olduğu kanaatine varılmıştır.

I.2.2. Kötüye Kullanma Değerlendirmesi

- (9) Yukarıda belirtildiği üzere, dosya konusu iddia THY'nin Türkiye-Cezayir hattında yüksek fiyat uyguladığına ilişkindir. Bu çerçevede şikayet konusu "aşırı fiyatlama" kavramı kapsamında incelenmiştir.
- (10) Raportörlerce yapılan inceleme sonucunda;
- Haziran 2011-Aralık 2011 dönemi için konma başına hesaplanan kar oranlarının aylar itibarıyla dalgalı bir seyir izlediği, Temmuz ayında en yüksek düzeyine ulaşarak %(.....) olarak gerçekleştiği,
 - THY'nin Nisan 2012-Ekim 2012 dönemi için Türkiye-Cezayir hattında uyguladığı fiyatların, Cezayir ile aynı coğrafi bölgedeki ülkelere yapılan benzer frekansa sahip uçuşlarda uyguladığı fiyatlardan önemli ölçüde farklılaşmadığı,
 - THY'nin 2010 döneminde tek taşıyıcı olarak faaliyet gösterdiği benzer uçuş mesafesine sahip hatlardaki karlılık oranının %(.....) ile %(.....) arasında değiştiği, rekabete açık olan benzer uçuş mesafesine sahip hatlardaki karlılık oranının %(.....) ile %(.....) arasında değiştiği, aynı yılda Türkiye-Cezayir hattındaki yıllık karlılık oranının ise %(.....) seviyesinde gerçekleştiği,
 - Nisan 2012-Ekim 2012 döneminde gerçekleşecek uçuşlar için THY'nin fiyatlarının aynı hatta faaliyet gösteren rakibinin fiyatlarından genel olarak %(.....) ila %(.....) oranında yüksek olduğu, fiyatlar arasındaki farkın az sayıdaki uçuşta %(.....) seviyesine kadar çıktığı tespit edilmiştir.
- (11) Yapılan tespitler çerçevesinde, elde edilen verilerin THY'nin ilgili pazarda aşırı fiyat uyguladığına işaret etmediği ve dosya konusu iddialar ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

12-24/676-196

J. SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.